

K- NÖROLEPTİKLER

1- HALOPERİDOL

Sınıfı

Butirofenondur.

Kullanımı:

Antipsikotik olarak diabetik nöropati, postherpetik nevralji gibi nöropatik ağrılarda ek analjezik olarak kullanılır.

Doz

P.o. 0.5-10 mg (0.01-0.2 mg/kg) günlük doz ilaç belirli saatlerde uygulanmaktadır. Semptomlar kontrol altına alındığında doz tedricen azaltılmalıdır.

Yıkımı: Karaciğerde olmaktadır.

Farmakoloji

Butirofenon türevidir olan haloperidolün farmakolojik etkileri fenotiazinle benzerdir. İlaç MSS'de dopominerjik nörotransmisyonu engellemekte ekstrapiramidal sistemde gamaaminobütirik asidin etkileriyle antagonize etmektedir. Haloperidolün zayıf antikolinergik, adrenergik ve ganglion bloke edici etkisi vardır. Antiemetik etkisi medullar kemoreseptör triger zonda dopamine reseptör blokaj etkisinden kaynaklanmaktadır. Klorpromazinden daha az sedasyon ve hipotermi oluşturur.

MSS'de epileptik eşik değeri düşürür ve EEG değişikliklerine yolaçar. Terapötik dozlarda solunuma etkisi

çok azdır fakat, diğer merkez sinir sistemi depresanlarının inhibitör etkilerini arttırabilir.

Psikozdan kaynaklanan anksiyeteyi azaltmaktadır. Kronik ağrı sendromlarında ağrı algılamasını azaltarak psikoz ve anksiyeteyi azaltarak etkili olur. Postherpetik nevralji gibi yanıcı ağrıların bulunduğu nöropatik ağrı sendromlarında etkili olmaktadır.

Farmakokinetik:

Etki başlama süresi:

Antiemetik etki, i.m. 10-30 dakika, oral 1-2 saatte başlar.

Maksimum etki: Antiemetik etki, i.m. 30-45 dk., oral 2-4 saattedir.

Etki süresi: 12-38 saattir.

Barbitüratların narkotiklerin anestetiklerin depresan etkilerini arttırır, antikolinergik etkilerini arttırır.

Dikkat Edilecek Noktalar:

1. Ekstrapiramidal etkiler ortaya çıkabilir.
2. Geriatrik hastalarda glokom, prostat hipertrofi, konvülsiyonlar olan hastalarda ve akut hastalar geçirmekte olan çocuklarda dikkat kullanılmalıdır.
3. Çok seyrek olmasına karşın noroleptik malign sendrom görülebilir.
4. Parkinsonda kontrendikedir.

İstenmeyen Etkiler:

KVS. Taşikardi, hipotansiyon, hipertansiyon.

Pulmoner: laringospazm, bronkospazm.

Merkez sinir sistemi: Ekstrapiramedal bulgular, (örneğin *tardif diskinezi*).

Gastrointestinal sistem: Hipersalivasyon, diyare, bulantı, kusma.

Metabolik: Hiperglisemi, hipoglisemi, hiponatremi.

Göz: Retinopati, görme bozuklukları.